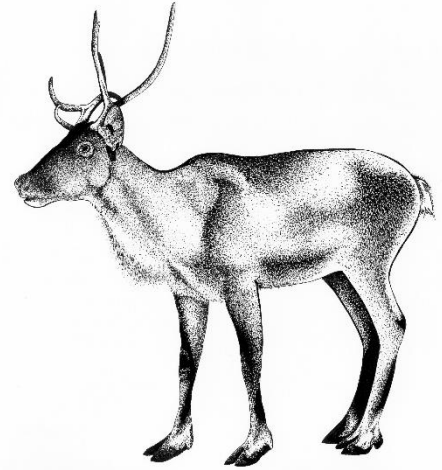

Sarvissa sen salaisuus – mistä erottaa metsäpeuran ja poron?

Tavoite: havainnollistaa toiminnallisesti 1) metsäpeuran ja poron ero ja 2) ympäristöön sopeutuminen eläimen ulkonäössä

Kohderyhmä: varhaiskasvatus ja alakoulu

Välineet: 2 pientä poron sarvea tai sarvimaiset oksat

Harjoitteen kulku

Kerrotaan, että metsäpeura ja poro ovat läheisiä sukulaisia ja hyvin samannäköisiä, mutta poro asuu tuntureilla ja metsäpeura metsissä. Kummallakin on sarvet, myös naarailla. Poro ja metsäpeura ovat hyvin samannäköiset, mutta mm. sarvien asennosta ne voi erottaa toisistaan. Ope näyttää, että metsäpeuran sarvikruunu on kapea eli sarvet ovat ylöspäin, kun taas poron sarvikruunu on leveämpi ja sarvet ovat viistosti sivuille. Ei vielä kerrota tai mietitä, mistä se johtuu.

Muodostetaan lapsista metsä siten, että jokainen lapsi esittää puuta ja seisoo paikallaan sopivassa kohdassa. Opettaja* tai muu aikuinen asettaa sarvet/oksat päähänsä ja pitää niitä käsillään kiinni metsäpeura-asennossa, eli sarvikruunu on kapea. ”Peura” liikkuu metsässä ja mahtuu kulkemaan ainakin joidenkin puiden välistä. Puut eivät tietenkään väistä. Jossain vaiheessa peura muuttuu poroksi, jolloin sarvien asento levenee. Enää metsässä liikkuminen ei olekaan helppoa, kun leveä sarvikruunu ei mahdukaan puiden välistä vaan jää (varovasti) kiinni runkoihin. Mietitään yhdessä, mistä se johtuu ja onko metsä hyvä paikka porolle. Sen jälkeen harjoitteen vetäjä kehottaa metsää muuttumaan tunturiksi: lapset menevät kyykkyyyn, jolloin tunturilla kasvaa vain pienenpieniä vaivaiskoivuja, joiden lomassa leveäsarvinen poro pystyy helposti liikkumaan. Huomataan, että leveillä sarvilla avoimessa maastossa liikkuminen onnistuu hyvin. Lopuksi voidaan vielä palata metsäksi ja huomataan, että poron liikkuminen vaikeutuu.

Lopuksi käydään läpi, mitä huomattiin ja mistä metsäpeuran ja poron erilainen sarvien muoto johtuu. Todetaan, että se ei ole yleensä sattumaa että jokin laji on juuri sen näköinen kuin se on. Jos rekvisiittana on oikeat sarvet, voi kertoa että ne irtoavat poron ja peuran päästä joka vuosi ja tilalle kasvaa uudet sarvet. Sarvet kannattaa laittaa myös kiertämään niin että halukkaat saavat koskea niihin.

On tärkeä huomata, että metsäpeura on eri laji kuin eteläisessä Suomessa yleinen metsäkauris ja valkohäntäkauris/peura. Metsäpeura on maamme alkuperäiseen luontoon ja sen suojelusta voi lukea lisää osoitteissa <https://www.korkeasaari.fi/suojelutyo/hankkeet/metsapeuran-suojelu/> ja www.suomenpeura.fi.

HUOM. Myös rauhallisen lapsen voi laittaa peuraksi, mutta on hyvä olla tarkkana ettei sarvilla/oksilla tule sohittua ketään silmään.